

INTERNATIONAL MONETARY FUND

Principat d'Andorra: declaració final del personal de la missió de l'article IV del 2021

8 d'abril de 2021

Una declaració final descriu les conclusions preliminars del personal del FMI al finalitzar una visita (o «missió») oficial del personal, en la majoria dels casos a un país membre. Les missions s'emprenen com a part de consultes periòdiques (normalment anuals) en virtut de l' [article IV](#) dels articles de l'acord de l'FMI, en el context d'una sol·licitud d'utilització de recursos de l'FMI (en préstec de l'FMI), com a part de les discussions dels programes supervisats pel personal o part d'altres supervisors de l'evolució econòmica del personal.

Les autoritats han consentit la publicació d'aquesta declaració. Les opinions expressades en aquesta declaració són les del personal del FMI i no representen necessàriament les opinions del comitè executiu de l'FMI. Basant-se en les conclusions preliminars d'aquesta missió, el personal elaborarà un informe que, subjecte a l'aprovació de la direcció, es presentarà a la junta executiva del FMI per a la seva discussió i decisió.

Washington, DC: una missió del Fons Monetari Internacional (FMI), dirigida per la Sra. Srobona Mitra, va dur a terme discussions virtuals entre el 19 de març i el 8 d'abril en el context de la consulta sobre l'article IV de 2021. [1] Al final de la visita, la missió va emetre la següent declaració:

El Principat d'Andorra, el membre més nou de l'FMI des d'octubre de 2020, va participar en la seva primera consulta de l'article IV amb el compromís de millorar encara més la transparència. Els serveis relacionats amb el turisme i la banca dominen l'activitat econòmica d'aquesta economia euroitzada. El país gaudeix d'una estabilitat política de llarga data, un bon historial de disciplina fiscal, una força de treball equilibrada per gènere i estacions d'esquí competitives a nivell internacional. Les autoritats van gestionar bé la pandèmia amb proves universals i van augmentar la capacitat hospitalària que va mantenir les taxes de mortalitat molt baixes. Aquesta estratègia va ajudar a Andorra a aplicar restriccions internes més específiques que els països veïns. Al mateix temps, les mesures fiscals d'emergència van estabilitzar els ingressos reals i van donar suport a les empreses. Les autoritats estan molt compromeses en la transició cap a una economia verda i digitalitzada i serveis turístics més diversificats. Estan negociant un acord d'associació amb la Unió Europea (UE), després d'haver transposat gairebé totes les normatives del sector financer a la UE com a part de l'Acord monetari. Les autoritats van començar amb èxit a produir dades de balança de pagaments, en un temps rècord, treballant estretament amb l'FMI.

La pandèmia ha tingut un pes econòmic considerable i les discussions sobre polítiques es van centrar a aconseguir una recuperació duradora. Cal mantenir el suport fiscal d'emergència fins que s'iniciï una recuperació i s'hagi vacunat una part suficient de la població, tant a Andorra com a la regió. L'augment de la inversió pública i la diversificació de les fonts de finançament del govern podrien contribuir a un major creixement a llarg termini mantenint el deute a nivells manejables. Les autoritats fiscals també haurien de constituir reserves internacionals gradualment. Al sector financer, el capital bancari sembla adequat per absorbir el xoc pandèmic, però s'hauria d'avaluar acuradament l'impacte total de la crisi a mesura que caduquen les mesures de suport a la política. A mitjà termini, els amortidors de capital bancari s'han d'avaluar a la llum dels riscos associats a grans exposicions nacionals a uns quants clients, préstecs a parts relacionades i una important base de dipòsits no residents. Basant-se en esforços significatius

dels darrers anys, millorar encara més l'eficàcia de la supervisió contra el blanqueig de capitals reforçaria l'estabilitat financera. La difusió d'estadístiques oficials d'acord amb les normes internacionals millorarà la transparència i la vigilància de l'ajuda.

Perspectives econòmiques

Andorra ha estat impactada significativament per la pandèmia, però la crisi sanitària es va gestionar bé amb proves universals i una capacitat hospitalària renovada. El turisme i els serveis domèstics van caure amb la rigorositat de les mesures de contenció durant la primera meitat del 2020, però van rebotar amb força durant l'estiu amb l'arribada de turistes i una facilitat temporal de rigor. Amb les fronteres francesa i espanyola tancades fins fa poc, especialment durant la temporada d'esquí del primer trimestre del 2021, els hotels i estacions d'esquí ja han perdut una part important dels seus ingressos anuals. Tot i que, en comparació amb les regions veïnes, les proves universals podrien haver permès mesures de contenció més específiques i la detecció precoç de casos amb requisits de quarantena associats, ajudant a salvar vides i mitjans de subsistència. En l'àmbit sanitari, tot i la prevalença molt alta de casos de COVID-19 per càpita, les taxes de mortalitat són de les més baixes del món, ja que la capacitat hospitalària i els equips de protecció es van ampliar ràpidament en resposta a la pandèmia. Fins ara, el ritme de vacunació ha estat comparable al dels països de la UE que s'enfronten a problemes de subministrament similars. No obstant això, les dosis de vacuna per a gairebé la meitat de la població de les instal·lacions de COVAX van arribar la setmana passada. I, el pla nacional de vacunació en vigor permetrà una administració ràpida de les dosis.

Les autoritats van respondre amb mesures fiscals mitgadores que limitaven l'impacte advers sobre l'economia. Les mesures de despesa per valor del 2,4 per cent del PIB i les mesures d'ingressos per valor del 0,4 per cent del PIB inclouen despeses sanitàries, ajuts al lloguer i salaris per a les empreses (inclosos els programes de treball a curt termini) i prestacions d'atur augmentades per a les famílies. A més, es van disposar de garanties governamentals per valor del 9% del PIB per a préstecs bancaris a empreses amb liquiditat. Aquestes mesures contenien l'augment de la taxa d'atur —el nivell de les quals es manté entre les més baixes de la regió—, va estabilitzar els ingressos reals de les llars i va ajudar a cobrir els costos operatius de les empreses que impedeixen el tancament de negocis. A més, les moratòries sobre el servei del deute i la insolvència van mantenir la cobertura dels préstecs insolvents i de les insolvències fermes.

Es preveu que el creixement del PIB real recuperi aquest any, enmig d'una enorme incertesa, amb riscos inclinats a la baixa. Es calcula que l'activitat econòmica s'ha reduït un 11,8% el 2020 i es preveu que es recuperarà un 5,8% el 2021, tornant al seu nivell anterior a la crisi el 2023. Els riscos per a les perspectives són significatius. Un esforç de vacunació més lent del previst a Andorra i els països veïns, en part a causa d'un subministrament limitat de vacunes a tot el món, podria comportar bloquejos prolongats el 2021 si les ones d'infecció no estan controlades. La capitalització bancària, tot i que és adequada en l'escenari de referència, pot patir pressions amb possibles pèrdues de préstecs quan s'eliminin les mesures fiscals i altres. Una gran convocatòria de garanties governamentals podria augmentar significativament els deutes públics i els costos de refinançament dels sectors públic i privat. Per altra banda,

Mantenir les polítiques fiscals de suport i construir reserves

El deute públic continua sent sostenible malgrat augmentar temporalment més enllà del límit establert per la norma fiscal. L'estímul relacionat amb COVID-19 va empitjorar el saldo global del govern central fins al -4,3 per cent del PIB el 2020, cosa que s'afegeix a les properes grans amortitzacions del deute. Aquestes necessitats de finançament addicionals i un augment estratègic de les participacions en efectiu es van cobrir majoritàriament amb deutes nous, fins i tot mitjançant una primera col·locació de bons privats externs per primera vegada, que va ser sobresubscrita. Però les inversions públiques previstes es van reduir per adaptar-se a la despesa relacionada amb la pandèmia, a diferència de la mitjana de la UE. El deute de l'Estat va augmentar fins al 48,4% del PIB, amb el suport de l'activació de la clàusula d'escapament de la

norma fiscal. Les autoritats treballen per reduir les necessitats brutes de finançament allargant el venciment mitjà del deute i reduint els costos d'interessos.

La política fiscal hauria de continuar donant suport a curt termini i permetre una inversió pública més gran a mitjà termini. El risc de bloqueigs renovats i la incertesa amb diverses soques de virus requereixen mantenir línies de vida d'emergència. Aquests només s'han de retrocedir gradualment, reduint la cobertura i la generositat dels programes si la transmissió local és baixa i l'activitat comença a normalitzar-se. Algunes de les inversions previstes en tecnologies digitals i en adaptació i mitigació del clima es podrien avançar el 2021 per donar suport a la recuperació. La previsió de la inversió pública prevista podria impulsar la inversió privada en sectors relacionats amb el turisme, que són reticents a invertir en moments incerts. A mitjà termini, una major despesa en infraestructures —com ara millorar el transport per connectar millor Andorra amb els centres europeus— diversificaria els orígens turístics, facilitaria la congestió del trànsit i augmentaria encara més la competitivitat del sector turístic.

Amb el pas del temps, les autoritats fiscals hauran de constituir reserves internacionals per cobrir les seves necessitats de liquiditat en cas de tensions futures. El personal de l'FMI avalua que aquestes reserves han de representar aproximadament el 12% del PIB, que seria suficient per cobrir un mes d'importacions, fluctuacions d'ingressos fiscals i servei de deute extern a curt termini. Contra aquestes necessitats de liquiditat, la liquiditat disponible actualment es limita als actius de reserva amb el FMI, que valen el dos per cent del PIB en aquesta etapa. El 10% restant del PIB es podria acumular amb el pas del temps mitjançant un estalvi fiscal previst i inesperat i la continuïtat de grans superàvits del compte corrent. Les necessitats de liquiditat del govern podrien augmentar si els bancs tinguessin una bretxa de liquiditat en el futur, en absència d'un prestador d'últim recurs en països euroitzats com Andorra. Actualment, la bretxa de liquiditat dels bancs és nul·la amb l'adaptació de les normes de liquiditat exigides per la UE. Hi ha diverses opcions disponibles per acumular els actius de reserva necessaris.

Reforçar la salut del banc per donar suport a la recuperació

Els bancs van entrar en la pandèmia amb un fort capital i beneficis, però amb elevats préstecs ineficaços. Els bancs, amb actius per valor del 450 per cent del PIB, operen a Andorra i 12 països més, especialitzats en banca privada a través de filials estrangeres. Aquesta diversificació ha servit bé al sector bancari, obtenint beneficis superiors als dels bancs de la regió. El capital bancari publicat és prou elevat per suportar el xoc pandèmic. Tanmateix, els préstecs no rendibles són superiors a la regió, en part pel llegat d'un banc en fase de resolució, i podrien augmentar quan es desenrotllen les excepcionals polítiques relacionades amb la pandèmia.

Com en molts altres països petits amb grans sectors bancaris, els bancs andorrans estan exposats a riscos addicionals derivats de grans exposicions i préstecs a parts relacionades. Grans exposicions a uns quants clients podrien conduir a una sensibilitat més gran de les pèrdues de préstecs a la recessió econòmica. A més, una part considerable dels préstecs s'estén a les "parts relacionades" dels bancs, com ara els accionistes. Això comporta riscos, ja que el capital bancari no es pot utilitzar plenament i cal ajustar-lo per a aquestes posicions.

A curt termini, garantir una bona salut dels bancs els hauria de permetre augmentar els préstecs a mesura que la demanda del sector privat augmenta. L'Autoritat financera andorrana (AFA) hauria d'avaluar l'impacte de la pandèmia sobre el capital bancari, ampliant la moratòria només als clients elegibles si fos necessari. Les moratòries temporals sobre el servei del deute poden haver fet que els balanços bancaris siguin menys transparents i AFA hauria de garantir que la classificació i el subministrament de préstecs es realitzin d'acord amb les normes reguladores.

A mitjà termini, AFA ha de continuar gestionant tres riscos clau. En primer lloc, hauria de considerar un capital addicional en forma de "Pilar II" en exposicions a parts relacionades de bancs específics. En segon lloc, s'ha de continuar assegurant que no hi hagi mancances de liquiditat (és a dir, que sempre hi hagi actius líquids d'alta qualitat per cobrir almenys el 100% de

les possibles sortides netes dins del mes) als bancs. En tercer lloc, les autoritats haurien de reforçar el control dels fluxos transfronterers, inclosa la cooperació amb homòlegs estrangers, i continuar aprofundint en la comprensió dels riscos de blanqueig de diners. Les autoritats ja són conscients d'aquestes necessitats de supervisió i, a petició seva, els experts de l'FMI col·laboraran amb elles per reforçar la supervisió bancària a finals d'aquest any.

Continuar tancant buits de dades

Les autoritats reconeixen la importància de publicar estadístiques segons els estàndards internacionals. Estan fent avenços ràpids en el desenvolupament de dades més completes sobre l'economia d'Andorra per millorar la vigilància. Van produir estadístiques de la balança de pagaments, amb el suport de l'FMI, als pocs mesos de ser membres. Cal compilar i informar altres estadístiques externes, reals, fiscals i del sector financer segons les normes internacionals. Les autoritats tenen previst col·laborar amb l'FMI en aquesta àrea i participar en el Sistema general millorat de difusió de dades, el primer nivell d'estàndard d'intercanvi de dades de l'FMI per a dades macroeconòmiques essencials per a la formulació i vigilància de polítiques.

La missió agraeix a les autoritats i a tots els altres homòlegs per compartir dades i informació detallada, participar en un diàleg constructiu de polítiques i participar en una col·laboració productiva i transparent.

[1] Segons l'article IV dels articles de l'acord del FMI, el FMI manté debats bilaterals amb els membres, normalment cada any. Un equip de personal visita el país, recopila informació econòmica i financera i discuteix amb els funcionaris l'evolució i les polítiques econòmiques del país. De tornada a la seu central, el personal prepara un informe, que constitueix la base per al debat del Consell Executiu.

Departament de Comunicacions de l'FMI

RELACIONS AMB ELS MITJANS

OFICIAL DE PREMSA: WAFAMR

TELÈFON: +1 202 623-7100 **CORREU ELECTRÒNIC:** MEDIA@IMF.ORG